

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 342.951:351.84

DOI <https://doi.org/10.32838/TNU-2707-0581/2021.2/07>

Гуменюк В.Є.

Університет митної справи та фінансів

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено комплексному аналізу законодавчої бази публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні в умовах реформування пенсійного законодавства. Проблемні питання публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні розглядаються у системному зв'язку з питаннями розвитку України як соціальної та правової держави. Доведено, що законодавча база публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні є достатньо складним правовим явищем, яке відображає динаміку публічного управління у цій сфері. Наголошено, що незважаючи на те, що державою неодноразово пропонувалися кроки на шляху вдосконалення законодавчої бази, вона залишається досить вразливим явищем у праві, оскільки: спрямована на регулювання відносин у сфері пенсійного забезпечення ситуативного характеру (переважно відносини у солідарній системі пенсійного забезпечення); не сприяє проведенню ефективної пенсійної реформи; має складну та суперечливу структуру; включає низку нормативних актів, які мають суперечливий характер; домінуюча роль у ній належить підзаконним нормативно-правовим актам, які не завжди є доступними, насамперед, для правомочних осіб у пенсійних правовідносинах; містить достатньо складні механізми реалізації, гарантування та правової охорони права на пенсійне забезпечення та інших пов'язаних із ним прав; повною мірою не підлягає нагляду та контролю.

Доведено, що ключова роль законодавчої бази публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні в умовах реформування пенсійного законодавства полягає в тому, що вона: спрямована на належне законодавче забезпечення проведення пенсійної реформи; включає всю систему нормативно-правових актів, що діють у сфері пенсійного забезпечення; спрямована на ефективне правове регулювання відносин у сфері пенсійного забезпечення; спрямована на формування дієвих, ефективних, доступних механізмів реалізації, гарантування, правової охорони права на пенсійне забезпечення та інших тісно пов'язаних з ним прав. Обґрунтовано, що законодавча база публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні у формальному аспекті складає сукупність загальновідомих і внутрішньо структурованих форм установлення і вираження нормотворчими органами загальнообов'язкових правил поведінки, регулюючих відносин у сфері пенсійного забезпечення.

Ключові слова: законодавча база, пенсійне забезпечення, пенсійне страхування, пенсійний кодекс, публічне управління, реформа пенсійної системи, система законодавства, сфера пенсійного забезпечення.

Постановка проблеми. Важливим напрямом соціальної політики держави в умовах розвитку ринкових відносин є вдосконалення публічного управління у сфері пенсійного забезпечення як основи соціального забезпечення населення. Цей процес є найбільш складним та значущим на даному етапі розвитку вітчизняного суспільства. Законодавча база сфери пенсійного забезпечення

в Україні складається із законів України та підзаконних нормативно-правових актів, що встановлюють обов'язки, права та відповідальність сторін у системі пенсійного забезпечення. Серед останніх виділяють укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні акти міністерств та відомств, а також нормативно-правові акти органів місцевого

самоврядування. Підзаконні нормативно-правові акти ухвалюються компетентними органами на підставі законів та мають на меті виконання норм, зазначених у цих законах. Відсоток підзаконних нормативних актів у системі пенсійного законодавства України виявляється достатньо суттєвим, а тому, враховуючи дану обставину, актуальним є аналіз законодавчої бази публічного управління у сфері пенсійного забезпечення, визначення основних недоліків цієї бази та розробка дійсно дієвих способів усунення їх шляхом удосконалення чинного законодавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем удосконалення публічного управління у сфері пенсійного забезпечення приділено увагу в працях таких вчених-правників як: В.М. Андрійв, Н.Б. Болотіна, С.Я. Вавженчук, В.С. Венедіктов, С.В. Венедіктов, С.В. Вишновецька, Т.З. Герасимів, Ю.М. Гришина, І.П. Жигалкін, І.В. Зуб, Т.А. Занфірова, М.І. Іншин, С.В. Кобернюк, В.Л. Костюк, І.М. Ласько, С.С. Лукаш, А.Р. Мацюк, О.В. Москаленко, Н.О. Мельничук, О.М. Обушенко, П.Д. Пилипенко, Є.Ю. Подорожній, С.В. Попов, С.М. Прилипко, О.І. Процевський, О.П. Сайнецький, С.М. Синчук, Б.І. Сташків, О.В. Тищенко, Н.М. Хуторян, Г.І. Чанишева, С.М. Черноус, М.М. Шумило, Л.П. Шумна, В.І. Щербина, О.М. Ярошенко та ін. Але наукові праці цих та інших дослідників мають концептуальне значення для розуміння правових засад публічного управління у сфері пенсійного забезпечення. Проте новітні процеси здійснення комплексної пенсійної реформи, підвищення ефективності, прозорості, доступності права на пенсійне забезпечення дозволяють констатувати важливість активізації досліджень законодавчої бази публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз пріоритетних напрямків удосконалення законодавчої бази публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні.

Виклад основного матеріалу. Сфера пенсійного забезпечення є основною гарантією матеріального забезпечення непрацездатних громадян. Для непрацездатних осіб похилого віку фактично пенсія стає джерелом їх існування. Згідно з Конституцією України (ст. 46) рівень життя, який забезпечує пенсія, повинен бути не нижчий, ніж установлений законом прожитковий мінімум. Систему законодавства про пенсійне забезпечення становить сукупність нормативних актів, які приймають відповідні публічні органи

і які є загальнодержавними, мають правоустановчий (матеріальний або процесуальний) характер та спрямовані на врегулювання як обов'язкового державного, так і добровільного недержавного пенсійного забезпечення.

Основним нормативно-правовим актом, який захищає конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні, є Конституція України. Відповідно до ст. 46 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що передбачає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом [1]. Таке право гарантується загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ та організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення. Саме ця норма Конституції України є правовою основою системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, частиною якого є пенсійне страхування.

Важливим базовим законом у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування як складової частини державного соціального страхування є Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14 січня 1998 р. Саме цим законом визначено принципи та загальні правові, фінансові і організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян в Україні [2].

Законом, що регулює питання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, є Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р. Він містить 15 розділів і 113 статей, у яких уперше комплексно врегульовано всі питання, пов'язані з функціонуванням системи пенсійного страхування, від визначення суб'єктів (учасників) цієї системи, їхніх прав та обов'язків, до порядку сплати страхових внесків, здійснення пенсійних виплат, механізму управління цією системою. Важливим у цьому Законі є те, що в ньому вперше було визначено поняття пенсійного законодавства та предмет його правового регулювання. Відповідно до ст. 4 цього закону законодавство про пенсійне забезпечення базується на Конституції України, складається з Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, цього Закону, законів України «Про недержавне пенсійне забезпечення»,

«Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», міжнародних договорів з пенсійного забезпечення, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до законів про пенсійне забезпечення, що регулюють відносини у сфері пенсійного забезпечення в Україні. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені законодавством України про пенсійне забезпечення, то застосовуються норми міжнародного договору.

Виключно законами про пенсійне забезпечення визначаються: види пенсійного забезпечення; умови участі в пенсійній системі чи її рівнях; пенсійний вік для чоловіків і жінок, з досягненням якого особа має право на пенсійні виплати; джерела формування коштів, що спрямовуються на пенсійне забезпечення; умови, норми та порядок пенсійного забезпечення; організація та порядок управління в системі пенсійного забезпечення [3, с. 214]. Так, ст. 5 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» визначено коло питань, які регулюються виключно цим законом, а саме: принципи та структура системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; коло осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню; види пенсійних виплат; умови набуття права та порядок визначення розмірів пенсійних виплат; пенсійний вік чоловіків та жінок, за умов досягнення якого особа має право на призначення пенсії за віком; мінімальний розмір пенсії за віком; порядок здійснення пенсійних виплат за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням; порядок використання коштів Пенсійного фонду та накопичувальної системи пенсійного страхування; організація та порядок здійснення управління в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування [4].

Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено застосування норм пенсійного законодавства, яке діяло раніше, зокрема Закону України «Про пенсійне забезпечення», який визначає умови та норми пенсійного забезпечення робітників та інших категорій працюючих осіб [5]. Крім того, існує низка законів України, таких як Закони України

«Про державну службу», «Про прокуратуру», «Про судоустрій і статус суддів», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про статус народного депутата», «Про дипломатичну службу», які прямо чи опосередковано регулюють пенсійне забезпечення окремих категорій громадян.

Окрім Конституції України та законів України, правове регулювання у сфері пенсійного забезпечення здійснюється на підставі інших актів законодавства: актів Президента України, Кабінету Міністрів України, відомчих нормативно-правових актів органів виконавчої влади, а також міжнародних договорів (угод), які укладені Україною з двадцять однією країною світу та входять до складу національного законодавства. Іноземні громадяни та особи без громадянства, що проживають в Україні, відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення» мають право на пенсію на рівні з громадянами України на умовах, передбачених законодавством або міждержавними угодами. Пенсійне забезпечення громадян України, які проживають за її межами, здійснюється за угодами з іншими державами [6, с. 298]. У випадках, коли угодами між Україною та іншими державами передбачені інші правила, ніж ті, що містяться в Законі, застосовуються правила, встановлені угодами. Існує два види міжнародних угод України: договори, що базуються на територіальному принципі, відповідно до якого витрати на виплату пенсій покладаються на державу, на території якої мешкає одержувач. До таких угод належать міжнародні угоди у сфері пенсійного забезпечення, укладені з усіма державами – учасницями Співдружності Незалежних Держав, які регулюють питання пенсійного забезпечення пенсіонерів колишнього СРСР у разі їх міграції з території однієї держави на територію іншої, а також гарантують дотримання прав, набутих громадянином у СРСР, щодо його трудового стажу за територіальним принципом. Такі договори укладені з Російською Федерацією, Білоруссю, Казах-станом, Киргизстаном, Таджикистаном, Туркменістаном, Узбекистаном, Молдовою, Грузією, Азербайджаном, Монголією, Угорщиною та Румунією; угоди, що базуються на пропорційному принципі, відповідно до якого кожна договірна сторона призначає й виплачує пенсію за відповідний страховий (трудоий) стаж, отриманий на території держави цієї сторони: договори з Болгарією, Королівством Іспанією, Чехією,

Словаччиною, Латвією, Литвою, Естонією, Португалією та Польщею. Залишається чинною також тимчасова Угода між Урядом України та Урядом Російської Федерації «Про гарантії прав громадян, що працювали в районах Крайньої Півночі і місцевостях, що прирівняні до районів Крайньої Півночі». Зазначені акти законодавства та інші нормативно-правові акти видаються на підставі та на виконання відповідних законів, які можуть містити прямі посилання на необхідність видання підзаконних актів, або визначають повноваження органів влади та їх посадових осіб щодо здійснення правового регулювання (видання нормативно-правових актів).

Отже, досліджуючи низку законодавчих актів, можна дійти висновку, що пенсійне забезпечення певних категорій громадян регулювалося різними законами України. Науковці, журналісти, державні службовці, судді, багато інших категорій працівників мають свої норми пенсійного забезпечення. Коли ухвалювали відповідні пенсійні закони, кожна галузь вимагала підтримки для своїх працівників [7, с. 47]. Тому в кожному галузевому законі є статті про пенсійне забезпечення.

Водночас, спираючись на ст. 24 Конституції України, яка зазначає, що «громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом; не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками», можна дійти висновку, що всупереч цьому конституційному положенню в Україні існують привілеї в пенсійному забезпеченні для таких категорій осіб, як народні депутати, державні службовці, представники силових структур, митники, прокурори, судді, журналісти державних та комунальних засобів масової інформації тощо.

Правда, 11 жовтня 2017 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення пенсій» від 3 жовтня 2017 р., який передбачає повну зміну принципів нарахування пенсій, а саме: з 1 листопада 2017 р. пенсійне забезпечення державних службовців, суддів, прокурорів, журналістів, осіб місцевого самоврядування, науковців, народних депутатів, працівників дипломатичної служби здійснюється відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [8]: починає запроваджуватися єдиний підхід до призначення трудових пенсій різним категоріям громадян. Але не дивлячись на це,

наявність великої кількості нормативних документів, які регулюють пенсійне забезпечення, ускладнює процеси державного управління і контролю системою пенсійного забезпечення. Для подолання множинності нормативних актів необхідно створити чітку систему, яка об'єднує та систематизує чинні законодавчі норми та створює нові, які зумовлені потребами розвитку суспільства.

Подібне може відбуватися шляхом кодифікації законодавства, а саме шляхом зведення у єдиний нормативний акт усіх законів, які регулюють відносини у сфері пенсійного забезпечення в Україні. Згідно з Енциклопедичним словником із державного управління, кодифікація законодавства – це спосіб систематизації законодавства, сутність якого – у кардинальній переробці змісту діючого правового регулювання в певній галузі правових відносин та прийнятті відповідного кодексу. Останній є єдиним законодавчим актом, де систематизовано норми, що регулюють певну галузь права (наприклад адміністративний, цивільний та інші кодекси) [9, с. 488]. Кодифікація законодавства – форма докорінного перероблення чинних нормативних актів у певній сфері відносин, спосіб якісного упорядкування законодавства, забезпечення його узгодженості й компактності, звільнення нормативного масиву від застарілих норм, що не виправдали себе [10, с. 66]. Її результатом є новий зведений законодавчий акт стабільного змісту (кодекс, положення, статут тощо), що заміняє раніше чинні нормативні акти з даного питання.

У сфері пенсійного забезпечення таким актом може стати Пенсійний Кодекс України, як комплексний законодавчий акт, на основі якого повинні регулюватися суспільні відносини щодо пенсійного забезпечення громадян, незалежно від виду їх трудової діяльності та посадового становища в Україні. Так, враховуючи досвід України у прийнятті Кодексів, можна, як приклад, зазначити Митний Кодекс України. Митний кодекс України був прийнятий 13 березня 2012 р. У ньому визначаються засади організації та здійснення митної справи, а також регулюються соціальні, правові, економічні та організаційні аспекти діяльності митної служби [11]. А отже, Пенсійний Кодекс України має визначати принципи, засади і механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, порядок призначення, перерахунку і виплати пенсій, а також регулювати порядок формування Накопичувального пенсійного фонду та фінансування за рахунок його коштів видатків на оплату договорів страхування.

Ст. 2 Закону Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» визначає структуру системи пенсійного забезпечення, яка передбачає функціонування трьох рівнів системи пенсійного страхування. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення пенсій» внесені зміни до п. 9 Прикінцевих положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р., а саме: перерахування страхових внесків до накопичувальної системи пенсійного страхування було запроваджене з 1 січня 2019 р. Для того щоб накопичувальна система запрацювала, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення пенсій» передбачає створення Кабінетом Міністрів України інституційних компонентів функціонування накопичувальної системи пенсійного страхування.

Між тим введення другого рівня пенсійної системи не матиме змісту без вдосконалення чинної – солідарної – системи пенсійного забезпечення в Україні [12, с. 101]. У даному разі для впровадження накопичувальної складової пенсійної системи, по-перше, необхідна розробка нормативно-правової бази для забезпечення ефективного захисту учасників пенсійної системи, а також попередження зловживань на фінансових ринках, та приведення її у відповідність до міжнародно-європейських стандартів. Такими стандартами є принципи Міжнародної організації пенсійних наглядових органів, яка об'єднує органи різних країн, що здійснюють нагляд за діяльністю із приватного пенсійного забезпечення. Необхідно також забезпечити сталий розвиток фінансових ринків як запоруки економічного зростання країни [13, с. 5]. Оскільки через залучення фінансових ринків до системи соціального забезпечення може відбуватися спрямування грошових внесків від працюючих до пенсіонерів, що, у свою чергу, веде до економічного зростання країни.

Сучасна концепція кодифікації пенсійного законодавства має передбачати: розробку концепції кодифікації пенсійного законодавства, виходячи із Національної стратегії пенсійної реформи, національного та міжнародного досвіду, досягнень науки права соціального забезпечення, позиції експертів, інститутів громадянського суспільства; урахування міжнародних (європейських) соціальних стандартів; проведення громадських, науково-правових слухань та експертиз, концепції кодифікації пенсійного законодавства із залученням провідних

наукових шкіл соціального права; затвердження концепції кодифікації пенсійного законодавства; розробку проекту пенсійного кодексу на основі відповідної концепції [14, с. 163]. При цьому слід наголосити, що розробка проекту даного кодексу має урахувати такі тенденції: забезпечувати суспільний та загальнодержавний консенсус; відповідати концепції кодифікації пенсійного законодавства; мати чітко визначену, мету, завдання та принципи; комплексно регламентувати відносини із пенсійного забезпечення [15, с. 220]; визначати питання правового статусу окремих категорій пенсіонерів; має передбачати консультування уряду, парламенту з експертами щодо затвердження основних пенсійних соціальних гарантій та стандартів; положення мають бути викладені достатньо зрозуміло та доступно, що буде унеможлилювати неоднозначне їх тлумачення; має отримати суспільне схвалення через відповідні громадські, наукові та інші обговорення; потребуватиме належної експертизи: громадської, наукової, міжнародної тощо.

Висновки. Таким чином, основними особливостями законодавчої бази публічного управління у сфері пенсійного забезпечення є те, що вона: виступає зовнішньою формою виразу та закріплення норм пенсійного права; переважно нею виступають нормативно-правові акти з питань пенсійного забезпечення; є результатом нормотворчої діяльності відповідних суб'єктів щодо пенсійного забезпечення; спрямована на правове регулювання сучасних відносин з пенсійного забезпечення; визначає механізми реалізації, гарантування, правової охорони права на пенсійне забезпечення та інших тісно пов'язаних із ним прав; окреме місце в ній посідають міжнародно-правові акти; ключова роль належить законам про пенсійне забезпечення; окреме місце посідає закон про Державний бюджет на відповідний рік; важлива роль у системі підзаконних нормативно-правових актів належить нормативним актам Пенсійного фонду України; допоміжне значення мають локальні нормативні акти про працю; підлягають державному нагляду та громадському контролю. Важливим напрямом удосконалення законодавчої бази публічного управління у сфері пенсійного забезпечення є надання органам місцевого самоврядування, в межах відповідних місцевих бюджетів, права запровадження додаткових пенсій, насамперед – пенсій за віком.

Список літератури:

1. Конституція України : Основний закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>.
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 14 січня 1998 р. № 16/98-ВР. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Андрійів В.М., Кучма О.Л., Сієвова Л.М. Пенсійне забезпечення у солідарному рівні загальнообов'язкового державного пенсійного страхування : монографія. Київ : Маслаков, 2018. 474 с.
4. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-IV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Про пенсійне забезпечення : Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1788-XII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Пенсійне забезпечення в Україні та Білорусі: історія становлення і перспективи розвитку : монографія / М. Шумило та ін. ; за ред. Михайла Шумила, Ірини Комацької. Київ : Ніка-Центр, 2018. 515 с.
7. Шалієвська Л.І. Пенсійне забезпечення в системі економічної безпеки держави : монографія. Львів : Растр-7, 2020. 196 с.
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення пенсій : Закон України від 3 жовтня 2017 р. № 2148-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
9. Хлибова Т.О., Черненко К.П. Розвиток недержавних пенсійних фондів в Україні. *Молодий вчений*. 2017. № 7. С. 486–490.
10. Хіцікановська Н.А. Класифікація недержавних пенсійних фондів у контексті забезпечення їхньої фінансової безпеки. *Вісник Університету банківської справи*. 2016. № 12. С. 64–70.
11. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/4495-17>.
12. Щербаківа В.І. Додаткове пенсійне страхування в Україні. *Стратегічні пріоритети*. 2014. № 1. С. 96–105.
13. Шумило М.М. П'ятий етап пенсійної реформи в Україні. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2017. № 12(194). С. 4–7.
14. Теслюк С.А. Історико-фінансові аспекти формування і розвитку пенсійного забезпечення. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. Вип. 12. Ч. 3. С. 162–165.
15. Кучма О.Л. Перспективи систематизації законодавства у сфері соціального страхування. *Університетські наукові записки*. 2016. № 59. С. 218–224.

Humeniuk V.Ye. AREAS TO DEVELOP THE LEGISLATIVE FRAMEWORK FOR PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF PENSION PROVISION IN UKRAINE

The article is devoted to a comprehensive analysis of the legislative framework for public administration in the field of pension provision in Ukraine in the conditions of reforming pension legislation. Problematic issues of public administration in the field of pension provision in Ukraine are considered in systemic communications with issues of development of Ukraine as a social and legal state. It is proved that the legislative framework for public administration in the field of pension provision in Ukraine is a rather complicated legal phenomenon, which reflects the dynamics of public administration in this area. It is emphasized that despite the fact that the state has repeatedly offered steps to improve the legislative framework, it remains a rather vulnerable phenomenon in law, since: it is aimed at regulating relations in the field of pension provision of a situational nature (mostly relations in the solidarity system of pension provision); does not contribute to an effective pension reform; has a complex and contradictory structure; includes a number of normative acts that are controversial; The dominant role in it belongs to subordinate legal acts that are not always available, first of all, for eligible people in retirement legal relations; contains sufficiently complex mechanisms for implementing, guaranteeing and legal protection of the right to pension provision and other related rights; fully supervised and control.

It is proved that the key role of the legislative framework of public administration in the field of pension provision in Ukraine in the conditions of reforming pension law is that it is aimed at proper legislative support for the implementation of pension reform; includes the entire system of normative legal acts operating in the field of pension provision; aims at effective legal regulation of relations in the field of pension provision; Aims to form effective, effective, accessible mechanisms for realization, guaranteeing, legal protection of the right to pension provision and other closely related rights. It is substantiated that the legislative framework of public administration in the field of pension provision in Ukraine in a formal aspect is a set of well-known and internally structured forms of installation and expression of the rules of compulsory rules of conduct, regulatory relations in the field of pension provision.

Key words: legislative framework, pension provision, pension insurance, Pension code, public administration, reform of the pension system, system of legislation, sphere of pension provision.